

Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред. В. С. Кравців. – Львів, 2018. – С. 4.

Сучасний етап розвитку України як держави характеризується зміщенням акцентів державного регулювання регіонального розвитку в напрямку децентралізації адміністративно-фінансового ресурсу та передачі повноважень і відповідальності на місця. Перехід на траєкторію сталого розвитку за нинішнього рівня централізації управління та фінансових потоків є неможливим і тому на порядку денному – модернізація адміністративно-територіального устрою, децентралізація влади і реформа місцевого самоврядування, що дасть можливість сформувати організаційно-економічні засади розвитку регіонів України на засадах ефективного використання ендogenous потенціалу усіх, без винятку, регіонів держави. Синхронно має відбуватися фінансова децентралізація для подолання міжрегіональних та внутрішньорегіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку. Принципово нового організаційно-ресурсного забезпечення потребує система заходів щодо використання соціального та економічного потенціалу ризикогенних територій, а також формування сучасних систем управління природно-техногенною та екологічною безпекою.

Зазначене підвищує відповідальність самих регіонів за ефективність територіальної організації суспільно-економічного життя, раціональне використання внутрішнього потенціалу і залучення незадіяних джерел розвитку. Реалізація цих завдань вимагає розробки наукових засад формування моделі ендogenous зростання регіонів України на засадах сталого розвитку та забезпечення фінансово-економічної стійкості. Така модель має відповідати стратегічним пріоритетам регіонального розвитку в Україні та реалізації сучасних реформ.

У науковій доповіді розглянуто тенденції соціально-економічного розвитку регіонів України, які формуються під впливом реалізації сучасних реформ, що дозволило виявити потенційні ризики та перспективи переходу України до моделі сталого ендogenous зростання. Наголошено на ролі міст, як центрів генерування імпульсів економічної активності у забезпеченні ендogenous розвитку регіонів, та окреслено детермінанти розвитку сільської економіки в сучасних умовах.

Встановлено пріоритети та проаналізовано механізми забезпечення сталого ендogenous зростання національного, регіонального та локального характеру. Зокрема, здійснено оцінку впливу реформи адміністративно-територіального устрою та фінансової децентралізації на соціально-економічний розвиток регіонів України. Особливу вагу приділено питанню ефективності функціонування механізмів регулювання раціонального природокористування на місцевому рівні та управління земельними ресурсами в умовах децентралізації влади.

Доповідь виконано згідно рішення Бюро Відділення економіки НАН України щодо визначення напрямів фундаментальних та прикладних досліджень наукових установ Відділення на 2014-2018 рр.